

Vergaderjaar 2017–2018

**30 079**

**VMBO**

**Nr. 87**

## **BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juli 2018

Met deze brief informeer ik uw Kamer, mede namens de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media, over de ontwikkelingen in Maastricht. Hiermee doe ik mijn toezegging gestand uit het debat over VMBO Maastricht d.d. 5 juli 2018 om uw Kamer eind juli een voortgangsrapportage te sturen (Kamerstuk 30 079, nr. 86). Het is nu duidelijk wat er voor elke leerling nog aan cijfers staat en wat moet worden hersteld. Dit heeft enige tijd gekost, omdat de chaos helaas groot was en er veel moest worden uitgezocht. De externe examencommissie heeft alle dossiers van de leerlingen doorgelicht en het gemaakte werk vergeleken met de eindtermen in het bijgestelde Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Hierbij zijn de leerlingen maximaal tegemoetgekomen om recht te doen aan het gemaakte werk en de herstelopgave behapbaar voor hen te maken. Vandaag zijn alle leerlingen geïnformeerd over hoe ze ervoor staan.

### **De leerlingen van VMBO Maastricht**

Vorige week woensdag 18 juli hebben 42 leerlingen te horen gekregen dat zij zijn geslaagd voor hun eindexamen.<sup>1</sup> Zij konden nog dezelfde dag hun diploma ophalen. Voor hen zit hun tijd op het vmbo erop.

Voor de overige 291 leerlingen is het helaas nog niet zover. Zij moeten nog onderdelen van het schoolexamen inhalen. Op basis van het bijgestelde PTA (dat uitsluitend is gebaseerd op de eindtermen) zijn de gemiddelde SE-cijfers per vak voor elke leerling vastgesteld. Daarbij is de gemaakte hersteltoets voor maatschappijleer meegenomen.

<sup>1</sup> In mijn brief aan uw Kamer d.d. 17 juli 2018 (Kamerstuk 30 079, nr. 85) schreef ik over 41 leerlingen voor wie de uitslag zou worden bepaald. De 42<sup>e</sup> geslaagde leerling is een leerling die een extra vak heeft laten vallen en daardoor alsnog is geslaagd. Er zijn 20 leerlingen definitief gezakt.

Op basis van het oude PTA zouden leerlingen tientallen toetsen moeten inhalen. Dit zou leiden tot een complexe en onwerkbare situatie. Om die reden – en om tegelijkertijd recht te doen aan het door de leerlingen gemaakte werk – heeft de externe examencommissie het oude PTA van de school vervangen door een bijgesteld PTA op basis van eindtermen. Eindtermen bevatten de kennis en vaardigheden die noodzakelijk zijn voor een succesvolle doorstroom naar het vervolgonderwijs en verzekeren dat de leerlingen een volwaardig vmbo-diploma halen. Praktisch gezien betekent het bijgestelde PTA dat leerlingen niet alle gemiste toetsen en onderdelen hoeven over te doen, maar dat ze via op maat gemaakte hersteltoetsen het noodzakelijke werk kunnen inhalen. Via een maatwerkaanbod kunnen leerlingen modulaire of/ en integrale hersteltoetsen per vak maken en zo in één keer de gaten in hun schoolexamen per vak opvullen.

De toepassing van het bijgestelde PTA betekent ook dat de onderdelen (en de bijbehorende cijfers) van het schoolexamen waarmee geen eindtermen worden afgedekt, komen te vervallen. Zo telt bijvoorbeeld het cijfer voor «huiswerkattitude» niet langer mee, omdat hiermee geen eindtermen zijn gemoeid. Dit kan dus ook betekenen dat eerder behaalde goede resultaten komen te vervallen en een gemiddeld cijfer voor een vak lager is. Het tegenovergestelde kan ook het geval zijn. Het cijferbeeld van een leerling wijkt dus op punten af van de in juni door de school verstrekte cijferlijst (die was gebaseerd op het oude PTA en een incompleet schoolexamen).

In onderstaande *infographic* staat weergegeven welke cijfers voor het schoolexamen op basis van het bijgestelde PTA blijven staan en welke vervallen.

| Cijfers oude PTA                                                                                                                                                                                                                                                                | Cijfers nieuwe PTA                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Alle eindtermen afgedekt                                                                                                                                                                                                                                                        | Cijfer voor het vak blijft staan                                                                                                                                          |
| Niet alle eindtermen afgedekt                                                                                                                                                                                                                                                   | Komt in deelttoetsen of in een totaaltoets                                                                                                                                |
| Extra toetsen of opdrachten van de school die niet de eindtermen dekken                                                                                                                                                                                                         | Vervalt<br>Op verzoek van de leerling kunnen deze cijfers worden opgenomen in een plusdocument, zodat ze zichtbaar blijven voor de leerling en voor het vervolgonderwijs. |
| Leerlingen kunnen in de toetsweek van 20-24 augustus de ontbrekende onderdelen van hun PTA inhalen. Het nieuwe PTA zorgt voor het eindcijfer van het schoolexamen. Samen met het cijfer van het Centraal Examen (dat nog geldig is), wordt het cijfer voor het diploma bepaald. |                                                                                                                                                                           |

De cijfers die komen te vervallen, tellen niet meer mee voor het bepalen van de uitslag, maar zijn niet verloren. Op verzoek van de leerling kunnen ze worden opgenomen in een plusdocument, zodat ze zichtbaar blijven voor de leerling en voor het vervolgonderwijs. Zo worden alle leerlingen begeleid in het halen van een volwaardig vmbo-diploma waarin alle eindtermen zijn getoetst, en wordt ook recht gedaan aan de goede prestaties die zij al eerder hebben geleverd.

Vandaag zijn alle leerlingen door de school geïnformeerd over hun individuele cijferbeeld. Zij hebben via een brief met bijbehorend cijferoverzicht per vak inzicht gekregen in hun uitgangspositie voor de resterende hersteltoetsen. Ik kan me voorstellen dat het bijgestelde cijferoverzicht – ondanks de bijgevoegde uitleg – tot vragen leidt bij leerlingen en hun ouders. De school heeft een helpdesk ingericht en is beschikbaar om deze vragen te beantwoorden.

In de week van 20 tot en met 24 augustus worden de hersteltoetsen afgenomen. Voor elke leerling is het in die periode mogelijk al het

resterende gemiste werk in te halen. Zij kunnen voor de voorbereiding op de hersteltoetsen terecht bij de zomerschool. Op 31 augustus is de volgende vaststellingsbijeenkomst van de externe examencommissie. In deze vergadering stelt de examencommissie officieel vast welke leerlingen – op basis van de uitkomsten van de hersteltoetsen in augustus – zijn geslaagd. In oktober is er nog een toetsperiode voor leerlingen die nog werk moeten inhalen of toetsen willen herkansen.

#### Doorstroom naar het mbo

Alle leerlingen – met uitzondering van de leerlingen die definitief zijn gezakt – hebben woensdag 18 juli jongstleden een brief ontvangen van de Taskforce. De Taskforce is een initiatief van ROC Leeuwenborgh, Arcus College en Citaverde College om in samenwerking met VMBO Maastricht de overgang van de leerlingen naar het mbo te regelen. De overige mbo-instellingen in de regio (Gilde Opleidingen, Summa College, Sint Lucas en De Rooi Pannen) hebben aangegeven de afspraken van de Taskforce te volgen.

In voornoemde brief worden de leerlingen hartelijk welkom geheten bij de vervolgopleiding waarvoor zij zich hadden ingeschreven. Zij kunnen bij de start van het nieuwe schooljaar aan de slag met hun nieuwe opleiding. We onderzoeken of een reisvergoeding mogelijk is, zodat de jongeren naar de mbo-school van hun keuze kunnen reizen. Het is goed om te zien dat alle instellingen er gezamenlijk aan werken om ervoor te zorgen dat de eindexamenkandidaten van VMBO Maastricht geen tijd hoeven te verliezen en met de opleiding van hun keuze kunnen beginnen. Leerlingen die nog werk moeten inhalen, krijgen nog tot aan het eind van dit kalenderjaar de tijd om dit te doen.

De Taskforce blijft het nieuwe schooljaar in de lucht. De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) heeft met de Taskforce afgesproken dat de leerlingen die nog werk moeten inhalen op het vmbo goed worden gemonitord door de mbo-instelling. De inspectie houdt vinger aan de pols.

#### **Onderzoeken naar LVO**

Zoals eerder aangekondigd, breidt de inspectie het kwaliteitsonderzoek dat al liep bij LVO uit naar aanleiding van deze situatie. Sinds januari van dit jaar heeft de inspectie verschillende onderzoeken en interventies bij VMBO Maastricht uitgevoerd. Deze onderzoeken worden uitgebreid met een selectie van andere scholen die onder het bestuur van LVO vallen. De onderzoeksvraag is of het onderwijs van voldoende kwaliteit is en of het bestuur en de schoolleiding voldoende zicht hebben op de kwaliteitsborging van het onderwijs. Hierbij wordt bijzondere aandacht besteed aan de examenkwaliteit, onderwijstijd, het pedagogisch klimaat en de werking van de klachtenprocedure.

Aansluitend wordt het bestuurlijk handelen van LVO onderzocht. Hierbij kijkt de inspectie naar dezelfde elementen als bij het kwaliteitsonderzoek. Dit onderzoek maakt duidelijk of het bestuur van LVO tekortkomingen binnen korte termijn kan wegwerken.

Beide onderzoeken zijn aangekondigd bij het bestuur van LVO. Het bestuur heeft daarop aangegeven ook zelf een uitvoerige analyse te willen maken van de oorzaken van het examendebacle. Het bestuur is voornemens om op basis van die analyse te komen tot een verbeteraanpak.

De resultaten van de inspectieonderzoeken worden dit najaar bekend. Ik informeer uw Kamer hierover.

### **Tot slot**

Met het informeren van de leerlingen over hun gemiddelden, staat vast wat de opgave is voor de eindexamenkandidaten die nog werk moeten inhalen. Zij kunnen zich de komende weken richten op het voorbereiden van de hersteltoetsen in augustus. Uw Kamer wordt in elk geval eind augustus weer geïnformeerd over de stand van zaken. Hopelijk kan ik u dan melden dat bij heel veel andere eindexamenkandidaten van VMBO Maastricht de vlag ook eindelijk uit kan.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,  
I.K. van Engelshoven